

Disput. Jur. de Judiciis. Tit. III.

Everardus in locis legalibus, loco 84. & Augustinus Barbosa loco 83. num. 1.

3 Dico secundò: cum executio facienda est in stipendio, vel salario Officialis publici ob defectum aliorum bonorum, debet eidem dimitti tanta pars stipendi, vel salarii, quanta sufficiat ad ejus viendum, & alimenta. Idem dicendum est de milite, beneficiario, feudatario, vel Doctorate legente. Ita sentiunt in l. spem. 5. C. que res pignor. obligat. posse. Cynus, Baldus, Angel. Salicet. Jason in d. l. commodis, num. 2. Ripa in d. l. obligacione, n. 43. ff. de pignor. & in l. miles n. 8. ff. de re jud. idem Baldus in cap. contingit 9. n. 28. de dolo. & contum. Gregor. Lopez in l. 3. iit. 27. part. 3. gloss. 8. Boerius deci. 226. n. 3. Additio ad Capellam Tholosanam deci. 246. num. 5. Rebuffus de privilegiis scholasticorum, num. 223. privil. 112. Lara in l. si quis a liberis. & solent. ex num. 33. ff. de liber. agnoscend. Parladorius lib. 2. re. quodit. cap. fin. 5. part. 8. 3. n. 32. in fin. Havia Volanno in Curia Philippica 2. part. 2. 5. num. 11. & 12. Villa diego in Politica, cap. 2. num. 79. Ratio hujus conclusionis est, ne Officialis, miles, feudatarius, Clericus subtrahantur à ministerio publico, Regio, vel Ecclesia, si illis defisi alimenta. Etenim operari, servire, & laborare non potest, qui non manducat, quemadmodum manducare non debet qui non operatur, & non laborat, juxta Paulum 2. ad Thessalonicens. cap. 3. num. 10. Item secundò, ne Officialis, miles, feudatarius, Clericus cogantur mendicare cum dedecore, & opprobrio sui ministerii, & officii. Ideo Salicetus post Baldum ait, dimitti Officiali hanc stipendi partem ob reverentiam debitam Republica, Clero vero ob reverentiam debitam Ecclesie. Juxta quam conclusionem vidi factam esse decisionem in Supremo Indiarum Conflito, die 31. Augusti 1621, circa executionem factam in salario cuiusdam Officialis Regii Provinciae, quam vocant Honduras, cui dimissa est medietas stipendi pro vietu. Ego item in hoc Regno sic judicavi, & practicavi in executione facta in stipendio cuiusdam militis ex iis, quos vocant Entrenidos, nam similiter iussi sequestrari medietatem stipendi, altera medietate illi dimissa, ut viveret.

4 Oportet ratiem animadvertere, praxim, & taxationem istam quantitatis stipendi, que relinquenda est Officiali pro vietu, videlicet, ut dimittatur illi medietas stipendi, quando fit executio in salario ob defectum aliorum bonorum, presupponere constitutum esse stipendum juxta normam, & modum, quem in ejus constitutione servandum esse à Rege, vel Republica statuit jura, & nota Doctores. Videlicet, ut tanta sit quantitas salarii, seu stipendi à Principe, vel Republica assignata Officiali, ut post alimenta, & ordinarias impensas, aliquid superest quotannis, quod in arca reponat, quo sit suæ senectuti, vel posteritari prospectum; id enim operarii quantumvis viles, dierim etiam operas suas locantes solent acquirere, & lucrari. Inquam vero esset Officialis publicos esse deterioris conditionis, quam viles operarios & quos mechanicos artifices. Ita viderit statuere l. per hanc 7. §. sexenti, Cod. de advocatis diversorum judicium. Facit l. jus alimentorum 3. in principio, versiculo. Modum, ff. ubi pupilli. educari. debet. Notant Menoch. de arbitriis libro secundo centur. 6. cas. 51. ex num. 10. Mastrillus de magistr. libro primo, cap. 21. ex n. 14. Illud enim, quod supereft in arca reponendum, posset, & deberet solvi creditoribus. Nam qui credito habet, aliquid incommoditatis pati debet, & arcere se, ut illis satisficiat, neque æquum est, ut condat pecuniam, afferans sibi quod creditoribus abest. At nunc salaria non ascendent ad congrua alimenta; neque sufficiunt ad victum ferre juxta necessitatem naturalem, nemus juxta decus, & honestatem dignitatibus debitam, tantum abest, ut superest quod reponatur in arca, & opus est semper aliunde suppleri indigentias. Praesertim cum stipendia, nec talia, qualia sunt, solvantur in hoc Regno Ministris suis temporibus, nisi tarde, & cum maxima difficultate, quasi gratis darentur, ex quo sit, ut multo minus ad victum sufficient, cum ex eo non parum excrescant impendia. Quæ omnia expenderet judex, qui executionem iubet fieri in stipendio Officialis, ne reddat cum inhabilem ad seruendum exercendumque suum ministerium. Pauperibus vaues ego sum, quia pauper amavi, dicebat Ovidius.

SUMMA DISPUTATIONIS DECIMÆNONÆ.
1 Distinguuntur diversi casus ad questionis disputationem.

- 2 Pro debito viri contracto ante matrimonium non potest fieri executio in bonis dotalibus, aut eorum fructibus, nisi quatenus superest satisfactis oneribus matrimonii.
- 3 Nemo obligatur ex alterius contractu.
- 4 Fructus dotis pertinent ad maritum.
- 5 Pro debito viri contracto constante matrimonio, non potest fieri executio in bonis dotalibus, aut eorum fructibus, nisi quatenus superest de oneribus matrimonii.
- 6 Contractu debito ex mala administratione primipilatus, sit executio in bonis dotalibus uxoris.
- 7 In rebus extradotalibus pro simili debito non potest fieri executio.
- 8 Debitum contractum pro sustinendis oneribus matrimonii, deficitibus aliis bonis viri solvendum est ex bonis dotalibus.
- 9 Pro debito uxoris contracto ante matrimonium potest fieri executio in bonis dotalibus in subsidium.
- 10 Cum potest satisficeri debito sine danno alterius creditoris, virandum est damnum alterius, & exempla.
- 11 Pro debito uxoris contracto ante matrimonium non fit executio in fructibus bonorum dotalium.
- Fructus dotis pertinent ad maritum matrimonio constante, ibidem.
- 12 Pro debito uxoris legitimè contracto constante matrimonio, non potest fieri executio in bonis dotalibus, aut eorum fructibus, posset tamen fieri in parafernaliis.
- 13 Mulier juxta iura militarum provinciarum non potest contrahere sine consensu, & licentia mariti. Si maritus renuit praefare consensum, potest cogi à judice ad illum praefandum, aut iudex potest illum praefare, ibid.
- 14 Mulier non potest contrahendo prejudicare marito. Optima cautela pro marito dante licentiam uxori ad contrahendum, ne sibi prejudicet, ibid.
- 15 Debitum uxoris ex ejus bonis solvendum est: bona parafernalia sunt uxoris.
- 16 Uxor per delictum non potest prejudicare marito. Qui non potest contrahendo prejudicare alteri, non potest etiam delinquendo, ibid.
- 17 Hoc non procedit in quinque delictis relatis in leg. quinque legibus, ff. de bon. damnat.
- 18 Limitatur quoque de jure Castella.
- 19 Pro debito communis viri, & uxoris, non potest fieri executio in rebus dotalibus in subsidium.
- 20 Pro debito communis viri, & uxoris, non potest fieri executio in subsidium in fructibus rerum dotalium.
- 21 In subsidium fit executio in dote pro parte debiti ad uxorem pertinente.
- 22 Stante statuto de societate bonorum lucratorum constante matrimonio ex lucris solvuntur debita communia viri, & uxoris, ubi quid servetur in Castella.
- 23 Si mulier renuntiet lucris, non est obligata ad solutionem debitorum contractorum à marito constante matrimonio, & limitatur.

DISPUTATIO XIX.

Utrum executio possit fieri in bonis dotalibus, aut eorum fructibus constante matrimonio?

D Ebitum conjugatorum, aut contractum est à viro, aut uxore, aut utroque; & ab illis, aut ante matrimonium, aut illo constante, qua distinctio ad quæstionis hujus dissolutionem præmittenda fuit necessaria.

Dico primo, pro debito viri contracto ante matrimonium non potest fieri executio in bonis dotalibus uxoris, neque in eorum fructibus, nisi quatenus superest post suppedita onera matrimonii, & ea excesserint. Ita sentiunt Bartoli, in l. à Divo Pio, 15. §. exequuntur itaque, Angelus ibi, in §. in venditione, num. 3. Imola n. 12. Paulus num. 3. Alexander num. 26. & 27. Jason num. 20. ff. de re judicata, Baldus in l. ob maritorum 2. ex principio, Salicetus num. 1. C. ne uxor pro marito, idem Salicetus in l. cum tibi 10. n. 3. C. qui potiores in pignor. habeant. Maranta in praxi, part. 6. titulo executione, num. 52. & 53. ubi tradit limitationem, Gamma deci. 200. ex num. 1. & dec. 366. ex num. 6. Franchis deci. 617. Cavalcanus dec. 31. n. 43. 1. part. Riccius collect. 1448. Barbosa in l. si constante 25. in principio, num. 47. ff. solut. matrim. Azeved. in leg. 9. n. 20. tit. 9. lib. 5. Recop. Matienzus in l. 7. tit. 3. gloss. 1. num. 2. & in l. 3. tit. 9. gloss. 7. num. 3. Recop. Antonius de Ama-

Disputatio XIX.

- Amato variar. resolute. libr. 2. resolut. 83. ex numer. 4. 3 Probatur aperte ex l. 1. ob maritorum, 2. l. cum te posse fones, 3. C. ne uxor pro marito. Certissimum enim est, ex alterius contractu neminem obligari. In fructibus vero quatenus sunt necessarii ad alimenta uxoris, executio nem fieri non posse ex eo constat, quia manifestum est uxoris præjudicium, si illa caritura esset alimentis, dum fructus sua dotis ad ea deputati, leg. pro oneribus 20. Cod. de jur. dotal. in solvendis debitis mariti consumeretur, quod planè statuit in leg. ubi adhuc 29. Cod. ed. tit. Poſſe vero pro debito mariti fieri executionem in fructibus excedentibus onera matrimonii, & qui supersunt illis impletis, ut inde satiſ fit mariti creditoribus, probatur, quia fructus dotis ad maritum pertinet, & sunt bona ejusdem postea quæsta, leg. dotis fructus 8. in principio cum concordantibus allegatis in glossa ibi, ff. de jur. dot. Antonius de Amato dict. resolutione 33. ex num. 1. qui plurimos referri. Ergo in eisdem fructibus, ut in bonis mariti, potest fieri executio pro ejus debitis: hic autem cestat uxoris præjudicium, cum presupponamus, superesse post onera, & illa excedere, qui ex consequenti lucro creditorum illius cedere debent, ut significat textus in d. leg. ubi adhuc in fin. & docet Bart. in leg. si constante 25. in principio num. 104. Cumianus num. 3. ad fin. Alexander n. 38. Barbofa n. 47. ff. solut. matrim. Joannes Lupus in repetit. cap. per vestras, §. 20. ex n. 2. (& notabilis 3. in principio n. 4.) de donat. inter. Surdus de alimentis, tit. 1. quæst. 35. n. 5. & 6. quæst. 36. n. 12. & 13. Fontanell. de pab. nuptialib. tom. 2. clausula 6. gloss. 2. part. 2. n. 20. cum seqq. Giurba dec. 16. n. 18. Franchis dec. 617. n. 2. Mollesius ad confut. Neapolit. tom. 1. part. 6. quæst. 5. n. 3. & conf. 11. n. 42. Amato ubi supra, ex num. 7. qui etiam loquuntur de casu, quo uxor est assecurata de sua dote super bonis mariti vestigentis ad inopiam, & tunc etiam dicunt, fructus bonorum dotalium, qui supersunt satisfactis oneribus matrimonialibus, cedere lucro mariti, & creditorum ejus, quidquid contrarium aſtruere conetur Lara in l. si quis à liberis, §. si quis ex his, ex num. 269. ff. de liber. agnosc.
- 5 Dico secundò: pro debito viri contracto constante matrimonio, non potest fieri executio in rebus dotalibus, neque in earum fructibus, quatenus sunt necessarii ad sustinenda onera matrimonii. Verum si superesse fructus de oneribus matrimonii, in eis, ut in bonis viri, posset fieri executio. Ita sentiunt Antonius Gomez in leg. 78. Tauri num. 4. in fin. Thesaurus question. forens. lib. 4. quæst. 3. Gamma deci. 200. Barbofa in d. l. si constante in principio. dict. num. 47. ff. solut. matrim. Hec conclusio probatur eisdem textibus, & rationibus, quibus procedens.
- 6 Limita eam primò, si debitum contractum sit ex mala administratione primipilatus, nam pro eo debito potest fieri executio in bonis dotalibus uxoris, prævia exécutione in bonis mariti, leg. sati 4. Cod. in quibus caus. pignus. tacit. contrah. ubi notat Baldus n. 3. Salicet. n. 3. Bart. Angelus, & Paulus ubi sup. Joannes de Platea in l. uxorem 1. Cod. de decurionib. lib. 10. Peregrinus de jure fisci, lib. 6. tit. 6. num. 2. & ibi num. 43. declarat, qui dicantur primipilarii, Capicis deci. 129. & vide bonam remissionem apud D. Joann. Solorzanum de Jure Indiarum, tom. 2. lib. 5. capit. unico, n. 129. & Corrasium miscellaneorum, leg. 5. cap. 4. Iustum Lipsium de militia Romana, lib. 2. Dialogo 8. Vulfsangum Laziom commentariorum Reipublice Romana, lib. 8. cap. 17. pag. 737. verb. Pilum.
- 7 Sublimita predictam limitationem, ut in rebus extra dotalibus uxoris propriis pro simili debito non possit fieri executio, l. 1. Cod. de prievl. fisci, ubi Bartolus num. 1.
- 8 Limita secundò, si debitum contractum sit pro sufficiendis oneribus matrimonii, ut alendis liberis, aut uxori, nam solvendum est ex bonis dotalibus, aut eorum fructibus, si defunt alia bona viri, salvò jure uxori pro recuperanda à marito integra sua dote tempore soluti matrimonii, aut assecuranda eo constante in casu vergentia ad inopiam. Ita sentiunt Joannes de Platea in d. leg. uxorem in fin. argumento doctrinae Bartoli in leg. bis foliis 49. num. 3. ff. de condit. indebit. ubi ait, si quis det mutuum pecuniam pauperi, & existent non solvendo, qui ex pecunia alimentari filios, possit agere contra filios qui habent fortis maternas, quem sequuntur est ibi Angelus num. 1. Romanus singul. 213. Cremenius singul. 37. Cepolla cedula 246. Joannes Lupus in repetit. Rubr. de donationibus inter. 8. 66. num. 5. & 6. & in leg. 61. Tauri num. 1. Cattilio ibidem, glossa in verb. Véfir, y come, Gamma dec. 366. ex numer. 6. Carrocus deci. 128. Surdus confit. 420. ex numer. 6. Carleval. de Judiciis, Tom. II.

libr. 2. variar. resolut. resolutione 83. ex num. 1. In rebus autem mariti pro debito uxoris executio fieri non potest, quemadmodum è contra neque in rebus uxoris pro debito mariti, Rub. & per rotum, Cod. ne uxori pro mariò, vel maritus pro uxore; unus enim pro alterius debito non obligatur,

12 Dico quartò: pro debito uxoris legitimè contrahendo constante matrimonio non potest fieri executio in bonis dotalibus, aut eorum fructibus, posset tamen fieri in parafernalibus. Primam conclusionis partem tradunt Guido Papa dicta decif. 447. num. 2. Cartar. decif. 34. num. 9. Faber lib. 4. Cod. tit. 8. definit. 1. Ricc. collect. 386. & collect. 1448. Peregrin. de jure fisci, lib. 5. tit. 1. numer. 118. Thefaurus libr. 4. question. forens. quest. 3. Syntagmat. commun. opinion. libr. 7. titul. 15. num. 56. Amatus libr. 1. variar. resolut. refol. 45. num. 24.

13 Duxi pro debito legitimè contracto, quoniam uxor, constante matrimonio, iuxta statuta multarum provinciarum non potest contrahere sine consensu, & licentia mariti, ut testatur Tiraquellus in leges connubiales, gloss. 4. ex n. 12. & gloss. 5. ex num. 1. & ibi num. 4. referit diversa eiusmodi statuta, Caffanauis in consuetud. Burgund. Rubric. 4. §. 1. etiam si de jure civili contrarium statuebatur, ut nota Tiraquellus in dict. gloss. 8. num. 5. Id statuitur de jure Castella in l. 1. & 2. tit. 3. lib. 5. Recopil. qua est leg. 54. & 55. Tauri, quibus decernitur, ne mulier dupla possit sine licentia mariti contrahere, & notant Doctores Hispani, Joann. Lupus in repetit. Rubric. de donat. inter §. 68, ex num. 1. Rodericus Suarez in leg. 13. Titulo, de las dudas, lib. 3. fori, Menchaca question. usfrequentum, lib. 1. cap. 10. ex num. 1. & cap. 11. 12. & 13. Baeza de nos meliorand. cap. 11. ex num. 48. Lata in leg. si quis à liberis §. ex his, num. 266. ff. de liber. agnoscend. præter scribentes ad eas leges. Et in l. 4 & 6. eodem tit. 3. lib. 5. Recopilat. que sunt leg. 57. & 59. Tauri, conceditur iudicii, ut possit cum causa cognitione, aut compellere matrimonium renuentem ad dandam uxori licentiam contrahendi, aut si dare nolit, aut non possit propter absentiam, aut fuorem ipse illam det, quod procedit ex ratione à nobis traditam. 1. disput. 2. n. 212. & hoc eodem titul. disput. 3. num. 3. Igitur, ut ad rem deveniamus, si contractus mulieris sit illegitimus, & sine licentia mariti in illis locis in quibus licentia requiriatur, nullam producit obligacionem, immo neque illi potest accedere fidejussor, ut pluribus prosequitur Tiraquellus ubi supra dict. gloss. 4. & sic dubium non est, pro tali contractu executionem fieri non posse. De isto igitur contractu proposita conclusio non agit, sed de contractu legitimo facto cum licentia mariti, in quo veratur difficultas.

14 Predicta autem conclusio quoad primam partem probatur, quia mulier constante matrimonio contrahendo, etiam si contractus sit validus quoad sui præjudicium, non potest nocere marito, eique præjudicare quoad dominum & ejus fructus illi assignata pro oneribus matrimonii supportandis, leg. si predium 23. Cod. de iur. dor. l. constante 21. Cod. de donation. cum interea maritus sit dominus dotalium, l. doce. ancillam 9. Cod. de rei vendicat. Neque dicas præjudicare sibi maritum, qui licentiam contrahendi dedit uxori, per quam redditio valido contractu poterit executioni mandari in rebus dotalibus, & earum fructibus, idque damnum sibi maritum imputare debere, qui potuit licentiam non dare. Quoniam licentia se obligandi simpliciter uxori data a marito, cum habeat effectum, ut contractus valeat, ut illi possit accedere fidejussor, ut possit executioni mandari super aliis rebus uxoris extra dotalibus, & ipsi uxori operetur præjudicium, non verò ut vir ipse sibi parent præjudicium, ad quem effectum producendum opus erat expresso consensu obligandi dorem, aut fructus ejus. Iste enim effectus sunt diversi, & unus ex alio non infertur, & in renunciacionibus juris proprii requiritur expressio, aut quod exprimatur aliquid, quod habeat necessariam connexionem cum facili renunciato, ut dixi titul. 1. disput. 2. num. 138. Idque quavis non ita clarè norasse videatur Azevedus in l. 3. num. 6. tit. 3. lib. 5. Recopilat. qui allegat in eamdem Cifuentes, & Campezius. Facit doctrina Tiraquelli in dicta gloss. 5. num. 198. & nos inferius uberioris explicabimus, disput. 23. Ester autem optimis caurela, ut dum vir uxori licentiam contrahendi concedit, explicit, id efficeret citra sui præjudicium quoad bona dotalia, & eorum fructus.

15 Quoad secundam verò partem, posse, inquam, fieri

executionem pro debito mulieris in paraphernalibus, videtur notum ex ipsis terminis. Nam debitum uxoris ex bonis ejus solvendum est, & in eis facienda est executio, ubi non versatur præjudicium terri, videlicet mariti. Bona autem paraphernalia sunt uxoris nullo alligata vinculo in beneficium mariti. Ergo in illis potest fieri executio.

16 Amplia predictam quartam conclusionem, ut procedat in debito ex delicto per uxorem perpetrato constante matrimonio, nam neque per delictum uxor potest præjudicare marito, neque condemnatio uxor erit execuenda in bonis dotalibus, aut fructibus doris constante matrimonio. Ratio est, quia qui contrahendo non potest alteri præjudicare, non potest eidem præjudicare delinquendo, leg. si filius 3. Cod. de bonis proscript. Antonius Gomez in leg. 40. Tauri num. 91. in principio. Tiraquellus in leg. communib. gloss. 5. num. 156. Molina de primogenitis lib. 4. cap. 11. num. 7. & 18. Rojas de successione lib. 7. num. 60. Facinac. in prax. crimin. quest. 24. num. 5. in fin. Peregrinus de jur. fisci, lib. 5. tit. 1. num. 90. & ex num. 99. cum plurimi omisis.

Sublimata prima predictam ampliationem, ut non procedat in illis quinque delictis, quia referit leg. quinque legibus 3. ff. de bon. damnat, ob quorum condemnationes executionem patiuntur bona dotalia uxoris, necum fructus eorum; qui textus probans hanc exceptionem firmat regulam in contrarium, leg. nam quod liquid. 4. §. ultim. ff. de pñ. legaz. cum vulgaris, notarie Bartolus, Bald. Angel. Paul. Alexand. Jafon, & ceteri allegati sup. num. 2. Joann. Lupus in l. 78. Tauri num. 1. Joann. Antonius de Nigris ad Capitula Regni Neapol. in capit. Item statuimus, quod si forte 133. ex num. 6.

Sublimata secundum de Castella, iuxta quod pro 18 quolibet delicto commissio à muliere, pro quo sit bonorum confiscatio etiam extra illa quinque, aut etiam condemnatio pecunaria, mulier patitur executionem in bonis dotalibus, & ea amittunt tam uxor, quam vir constante matrimonio. Ita statuitur in leg. 78. Tauri, qua est leg. 11. tit. 9. lib. 5. Recopil. ubi notat Azevedus num. 5. qui alias allegat, animadverterat Anton. Gomez in dict. leg. 78. Tauri num. 2.

Dico quinto: pro debito communis viri, & uxoris non potest fieri executio in rebus dotalibus insolidum. Ita sentiunt Baldus in l. de maritorum 2. num. 10. & 11. Salicetus num. 5. Cod. ne uxori pro marito, Baldus Novellus de dote, 7. par. priv. 18. Rebuffus rom. 1. in Constat. Regni tractat. de litteris obligat. art. 2. gloss. unica, num. 99. Gamma decif. 200. Barbosa in l. si constante 25. in principio. num. 49. & 50. ff. solutio matrim. Ratio est, quia nos non potest alienari, etiam de consensu uxoris, leg. si predium, Cod. de jure dor. leg. 1. ff. de fund. dote. Ergo nec jure pignoris capi. Secundo, quoniam obligationis executio fieri debet in bonis debitorum. Ergo pro debito communis viri, & uxoris debet fieri executio in bonis communibus: res autem dotalia non sunt communes. Ergo in eis non debet fieri executio insolidum pro debito communis.

Ex qua conclusione inferitur, non posse etiam in fructibus rerum dotalium fieri executionem pro debito communis insolidum. Ratio est, quia fructus rerum dotalium sunt mariti, & ad illum solum pertinent, d. leg. dotes fructus 8. in principio. ff. de jure dor. l. pro oneribus 20. Cod. eodem titulo. Ergo in eis non poterit fieri executio insolidum pro debito communis viri, & uxoris.

In subdum autem, & non existentibus aliis bonis fieri executio in dote pro parte debiti ad uxorem pertinente, & in fructibus rerum dotalium pro parte debiti pertinente ad maritum. Probat textus in l. omne as alienum 27. ff. pro socio, leg. cum duo 2. l. eamdem 9. §. cum duo, l. reis 11. §. cum tabulis, ff. de duobus reis. Melior textus de jure Castella in leg. 8. tit. 9. lib. 5. Recopilat. notant Joannes Lupus in Rubrica de donatione inter. §. 66. num. 2. Gamma decif. 86. num. 1. & decif. 366. num. 3. Barbosa ubi supra, qui plures referit.

Limita predictam illationem, ut non procedat in illis 22 provinciis, in quibus inter maritum & uxorem contrahitur simul cum matrimonio societas honorum, aut lucrorum qualitorum constante matrimonio, nam in illis ex lucris constante matrimonio quæstus, ac per consequens ex fructibus solvenda sunt debita communia, & in eis pro ejusmodi debitis erit facienda insolidum executio. Id observari debet in Castella, ubi conjugibus acqui-
queruntur pro medietate omnia bona constante matrimonio.

quæstus, inter quæ numerandi sunt fructus honorum dotalium, & aliorum quorumque, iuxta l. 2. 3. 4. 5. 6. & 8. tit. 9. lib. 5. Recop. ad quas notant Azevedus, & Matienzus, & Taurista in l. 14. & 53. Tauri, Joannes Garcia tract. de conjugali aquestu ex num. 97. & ex num. 149.

23 Declara predictam limitationem, ut si mulier renuncie lucris quæstis constante matrimonio non sit obligata ad solutionem debitorum contractorum à marito constante matrimonio, ut statuitur in l. 60. Tauri, qua est leg. 9. tit. 9. lib. 5. Recopil. ad quam notarunt Matienzus, & Azevedus. Joannes Lupus in Rubrica de donatione inter. §. 66. num. 3. Joannes Garcia de conjugali aquestu num. 148. cum sequentibus, & num. 155. cum sequentibus. Hoc tamen debet intelligi de debitis à solo marito contractis, nam si debitum esset verè uxori commune cum marito, non posset execusari à solutione partis ipsam tangentis ob renunciationem lucrorum quæstorum constante matrimonio,

SUMMA DISPUTATIONIS VIGESIMA.

1 Obligatio filii non est execuenda in jure, quod habet, ut alatur à patre.

Jus alimentorum non posset cedi, nec vendi, nec jure pignoris capi, aut quovis modo in alium transfrui, ib.

2 Illa non possum cedi, quod ad heredes non transfrui. Jus alimentorum finitur morte, ibid.

3 Quories competit jus aliquad ratione alicujus qualitatatis intransmissibili, illud in alium transmitti non potest. Jus patroni ad alimenta percipienda ab Ecclesia non ceduntur, ibid.

Jus prelationis, quod habet dominus directus in re emphatica, vel feudal, non potest cedi, aut transfrui non translato dominio directo, ibid.

Jus congrui non potest cedi sine dominio domus vicinie, ibid.

Jus retractus ratione consanguinitatis cedi non potest, ib.

4 Pro debito parris non potest fieri executio in alimentis prebandis à filio.

5 In legitima debita filio à patre post mortem, non potest fieri executio pro debito filii, aut condemnatione criminali.

Pater dum vivit, non debet filio legitimam, ib.

6 Pro debito filii non potest fieri executio in bonis filii, quorum ususfructus ad patrem pertinet.

Quis non potest contrahendo præjudicare alteri, non potest etiam delinquendo, ib.

7 In alimentis præteritus filio debitis potest fieri executio.

8 Quomodo ususfructus cedi non potest, neque majoratus, aut fideicommissum non vocato, commoditas frumentorum cedi potest, & in ea poterit fieri executio.

D I S P U T A T I O X X.

Utrum executio possit fieri contra filium in alimentis praefundis à patre.

1 R espondendum est, condemnationem filio factam, aut obligationem ab eo contractam, non posse executioni mandari in jure illo, quod habet, ut alatur à patre, iuxta leg. si quis à liberis 5. in principio, & per totam, ff. de liber. agnoscend. neque illud jus possit jure pignoris capi in executionem judicati, aut obligationis garantigie. Ita sentit Bossius diversorum tractatu, titulo de bonorum publicatione, n. 72. Speculator lib. 2. titulo de executione sententia, §. sequitur, num. 11. Nellus de Bannitis, 1. part. 2. tempor. num. 36. Surdis conf. 269. num. 13. volum. 2. Probatur, quia jus alimentorum, quod habet filius, cedi non potest, neque in alium transfrui. Ergo neque jure pignoris capi, neque vendi, & per consequens non potest in eo fieri executio, quæ perficitur venditione pignoris, & translatione ejus in creditore, vel alium emporem. Antecedens probatur ex doctrina Bartoli in leg. 1. cui 11. ff. de alimentis, & cibis, legaz. ubi ait, speciale esse in alimentis, ut facta bonorum publicatione, non transeat in Fiscum legatum alimentorum damnato reliquit, iuxta l. in metallum 12. ff. de jure Fisci, & Salicetus in l. si adempis 5. C. de sentent. passis, ait, speciale esse in alimentis, ut actiones pro eis competentes non transeant in Fiscum, quia etiam damnatis alimenta legari possunt, iuxta leg. si in metallum 3. ff. de iis, que pro non script. habent. Caballus resolutione cent. 3. cas. 222. ex n. 1. Magonius decif. Lucens. 84. num. 19. Et quia hoc legatum persona cohæret, capiis

diminutione non extinguitur, l. legatum 10. ff. de capit.

diminut. ubi notat gloss. scholio 2. & jus alimentorum praefundorum cedi non posse, neque in alium transfrui, tradiderunt expresse idem Bartoli in leg. cum Titio 55. ff. ad leg. Falcid. Baldus in leg. 1. num. 7. verscul. Modo quero, C. de privileg. dot. Jason in leg. si constante 25. in principio, num. 234. ff. solut. marim. quod probant ex l. dominus 64. §. ultim. ff. de usufruct. Fabianus de Monte de empt. & vendit. quest. 4. principali, ex num. 53. Baldus Novellus de dote, part. 12. num. 26. Tiraquell. de retratul lignat. §. 26. gloss. 1. num. 75. Lara in l. si quis à liberis, §. parent. num. 73. ff. de liber. agnosc. Surdis de alimentis, §. parent. num. 14. & d. conf. 269. num. 13. Hondeodus conf. 95. num. 7. volum. 1. Facit quod Panormitanus in capite preterea 23. num. 11. de jure patron. ait, jus quod habet patronus percipiendi alimenta, aut honores ab Ecclesia, non posse cedi, vendi, aut in alium transfrui.

Ratio est, quia illa cedi non possunt, quæ non transmituntur ad hæredes, leg. ex pluribus 43. ff. de administr. tut. ibi Bart. Tiraquell. d. §. 26. n. 47. qui plures allegar, Cagnolus in l. 2. num. 38. C. de pat. in. empt. Barbosa in lega quia tale 14. num. 22. & in leg. post dotem 41. num. 57. ff. solut. marim. At jus alimentorum non transfruitur in hæredem, sed persona cohæret, & finitur morte ejus, cui alimenta debentur, l. iam bi 8. §. modus ff. de transact. d. leg. dominus 64. §. ult. ff. de usufruct. l. Firmo 26. in fin. ff. quando dies leg. odat. Doctores in l. 1. C. de legaz. Bart. in l. Stichum, aut Pamphilum 16. num. 2. in fin. ff. de verborum obligat. Baldus in leg. si ita expressum 68. in fin. ff. de cond. & demonfr. & in Autb. cui relatum, num. 23. Cod. de indic. vidu. toll. & in l. cum in libris ultima, num. 17. C. de hered. infit. Alex. conf. 18. n. 17. lib. 5. Dec. conf. 311. num. 3. Cephalus conf. 158. n. 3. lib. 2. & conf. 399. n. 12. lib. 3. Tiraquell. in tract. primogenitorum, quest. 74. n. 6. Lara in l. si quis à liberis, §. idem rescript. num. 76. & in §. item rescriptum, num. 17. ff. de liber. agnosc. Simon de Pratis de interpretat. ultimar. volum. lib. 4. interpret. 3. dub. 3. & ultima solut. 8. ex num. 8. Surdis de alimentis, tit. 5. quest. 1. ex num. 1. & ex Neapolitanis gloss. in Conf. Comitibus, versculo. Predicata autem, & ibidem Isernia, §. multo fortius, versic. Numquid, Afflictis ibidem, n. 14. Rubrica 18. lib. 3. Franchis decif. 686. num. 3.

Et universum quando jus competit ratione alicujus qualitatibus, que ex natura sua in alium transfrui non potest, ipsum jus in illa qualitate fundatur, & illi adhuc transfrui non potest, aut cessione, aut successione. Ita jus alendi passivum, quod oritur ex qualitate filiationis, non transfruitur in alium, quia filiation, ex qua oritur, non potest transfrui. Jus patroni ad alimenta percipienda ab Ecclesia patronata non ceduntur, quia est annexum juri patronum, quod remanet in patrono, & non potest ab eo abdicari. Jus prelationis, quod habet dominus directus in re emphatica, vel feudal, non potest cedi, aut transfrui non translato dominio directo, ex quo oritur. Jus congrui, quod oritur ex dominio domus vicinie, non potest in alium transfrui non translato dominio domus vicinie. Jus retractus, quod competit ratione consanguinitatis, non potest cedi in alium, quia consanguinitas non potest in alium transfrui. Tractat late Tiraquellus, plarinus exemplis adductis, de retratul consanguineorum, dicto §. 26. glossa 1. ex num. 40. ubi agit de iis, quæ cedi non possunt, & in alium transfrui, & Surdis conf. 205. ex num. 21. lib. 2. & rufus idem Tiraquellus in d. §. 26. gloss. 3. ex n. 1. commemorat e contra, quanam cedi possint, & in alium transfrui.

Amplia primò predictam resolutionem, ut pro debito patrii non possit fieri executio in alimentis praefundis à filio, aut jure illo, quod habet, ut alatur à filio, juxta eundem textum in leg. si quis à liberis 5. in principio, & per rotam, ff. de liber. agnosc. Quæ ampliatio probat ex iisdem fundamentis, quibus probata est principalis resolutio, juncta regula correlativorum, quam commemoravi supra titul. 1. disput. 3. num. 4. & titul. 2. disput. 8. num. 23. & 24.

Amplia secundò, ut nec in legitima debita à patre filio post mortem possit fieri executio in vita patris, condemnationis, aut